

4.2.2014

B7-0158/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Ukrainas
(2014/2547(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Mairead McGuinness, Jacek Saryusz-Wolski, Laima Liucija Andrikienė, Roberta Angelilli, Elena Băsescu, Ivo Belet, Jerzy Buzek, Arnaud Danjean, Mário David, Mariya Gabriel, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Gunnar Hökmark, Elisabeth Jeggle, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Monica Luisa Macovei, Francisco José Millán Mon, Nadezhda Neynsky, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Ria Oomen-Ruijten, Alojz Peterle, Andrej Plenković, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Jacek Protasiewicz, György Schöpflin, Salvador Sedó i Alabart, Bogusław Sonik, Davor Ivo Stier, Inese Vaidere, Paweł Zalewski, Marietta Giannakou
fraktsiooni PPE nimel

B7-0158/2014

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Ukrainas
(2014/2547(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni Vilniuse tippkohtumise tulemuste ja idapartnerluse tuleviku kohta, eelkõige seoses Ukrainaga¹,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika kui partnerluse tugevdamise vahendi kohta. Euroopa Parlamendi seisukoht 2012. aasta aruannete kohta²,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2013. aasta resolutsiooni Venemaa poolt idapartnerluse riikidele avaldatava surve kohta (Vilniuses toimuva eelseisva idapartnerluse tippkohtumise kontekstis)³,
- võttes arvesse 29. novembril 2013 idapartnerluse tippkohtumisel Vilniuses vastu võetud ühisdeklaratsiooni,
- võttes arvesse üha halvenevat olukorda Ukrainas, mis on kujunenud pärast Ukraina presidendi Viktor Janukovõtši otsust mitte allkirjastada 28. ja 29. novembril 2013 Vilniuses toimunud tippkohtumisel assotsieerimislepingut Euroopa Liiduga, mille tagajärjel Kiievis ja teistes Ukraina linnades vallandusid massimeeleavaldused, nn Euromaidani meeleavaldused Ukraina Euroopa-orientatsiooni toetuseks, mis pärast märulipolitseiüksuse Berkut jõhkraid aktsioone muutusid võimudevastaseks massiliikumiseks,
- võttes arvesse peaminister Azarovi ja tema valitsuse tagasiastumist 28. jaanuaril 2014,
- võttes arvesse lubamatut asjaolu, et 29. jaanuaril 2014 vastu võetud amnestiaseadus tegi ohvritest pantvangid ning ei andnud tagatist kõigi kinnipeetute ja vangistatute tingimusteta vabastamiseks,
- võttes arvesse 28.–30. jaanuaril 2014 toimunud Euroopa Parlamendi ajutise delegatsiooni visiiti Kiievisse, mille käigus kohtuti ametivõimude ja Euromaidani esindajate, poliitilise opositsiooni ja kirikujuhtidega ning analüüsiti põhjalikult ja sügavuti olukorda Ukrainas,
- võttes arvesse 28. jaanuaril 2014 toimunud ELi-Venemaa tippkohtumist,
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0595.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0446.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0383.

- A. arvestades, et poliitiline olukord Ukrainas on viimastel nädalatel veelgi ja kiirenevalt halvenenud, tuues kaasa vägivalda eskaleerumise;
 - B. arvestades, et rahvusvahelisest survest hoolimata kasutavad Ukraina võimud jätkuvalt meelevaldajate vastu repressioone ja vägivalda, mille tagajärjeks on üle 2000 vigastatu, paljud on röövitud ja vähemalt viis inimest tapetud;
 - C. arvestades, et Ukraina rahvaülestõus on jõudnud enamikku piirkondadesse ning kümne piirkonna administratsioon on rahva kontrolli all;
 - D. arvestades, et president Janukovõtš ning tema administratsioon ja valitsus on Euromaidani meelevaldustel surma ja vigastada saanute eest vastutavad;
 - E. arvestades, et igasugust meelevalduste jõuga mahasurumist või eriolukorra väljakuulutamist loetakse kuriteoks ja põhiõiguste rikkumiseks ning sellel on tõsised rahvusvahelised tagajärjed;
 - F. arvestades, et peaminister Azarovi ja tema valitsuse tagasiastumine on tervitatav esimene samm, kuid seda, kas uus valitsus tahab praegusest kriisist väljapääsu leida, näitab ainult tema poliitika oluline muutumine;
1. tervitab Ukraina rahva demokraatlikku meelsust ja visadust pärast kaks kuud kestnud vapraid meelevaldusi, millele võimud on jõhkralt vastu astunud, ning väljendab oma täielikku solidaarsust ja toetust rahva pingutustele vaba, demokraatliku, sõltumatu Ukraina ja selle ELiga liitumise väljavaadete nimel;
 2. mõistab otsustavalt hukka kasvava vägivalda rahumeelsete kodanike, ajakirjanike, üliõpilaste, kodanikuühiskonna aktivistide, opositsioonipoliitikute ja vaimulike vastu, ning avaldab siirast kaastunnet Ukraina vägivaldaohvrite perekondadele;
 3. nõuab eelkõige, et president Janukovõtš peataks märulipolitsei Berkut ja teiste julgeolekujõudude häbiväärse tegevuse – Euromaidani toetajate röövimise, hirmutamise, piinamise, peksmise ja mõnitamise;
 4. nõuab kõigi Euromaidani meelevaldajate ja poliitvangide, sealhulgas Julia Tšmošenko viivitamatu vabastamist ja poliitilist rehabiliteerimist;
 5. tuletab meelde, et EL on valmis sõlmima Ukrainaga assotsieerimislepingu ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna lepingu kohe, kui poliitiline kriis on ületatud ning on täidetud asjakohased nõuded, mille määratles 10. detsembri 2012. aasta välisasjade nõukogu ja mida Euroopa Parlament toetas oma 13. detsembri 2012. aasta resolutsiooniga;
 6. on rahul, et 28. jaanuaril tunnistati kehtetuks Ülemraada poolt 16. jaanuaril menetlusfarsi teel vastu võetud demokraatiavastased ja diskrimineerivad seadused, kuid tuletab meelde, et kolm nimetatud 12 seadusest on ametlikult endiselt jõus ja võivad jätkuvalt demokraatliku süsteemiga vastuollu minna;
 7. tervitab president Janukovõtši ja Euromaidani opositsioonijuhtide vahel alanud dialoogi,

mis loodetavasti toob peatselt kaasa kriisi rahumeelse lahendamise;

8. on seisukohal, et president Janukovõtš peab isiklikult Ukraina rahva ja rahvusvahelise üldsuse ees vastust andma, kui ta ei hoidu autoritaarsete meetodite kasutamisest ja ei lahenda praegust poliitilist kriisi;
9. tuletab meelde, et Ukraina vastutab täielikult ise oma saatuse eest, ning kinnitab taas, et EL on valmis vajalikul ja ukrainlastele vastuvõetaval määral osalema praegusele poliitilisele kriisile lahenduse leidmises vahendustegevusega, mis võiks vähendada praegu mõlema poole vahel valitsevat täielikku usaldamatust;
10. kutsub ÜRO Julgeolekunõukogu üles Ukraina olukorra arutamiseks kiiresti kokku tulema;
11. nõuab ELi institutsioonidelt ja liikmesriikidelt viivitamatu tegutsemist, muu hulgas suuremat diplomaatilist survet ja üksikisikute vastaseid sihtmeetmeid (reisikeelud, varade ja kinnisvara külmutamine) kõigi selliste Ukraina ametiisikute ja seadusandjate ning nende ärimeestest toetajate (oligarhide) suhtes, kes kannavad vastutust repressioonide ja meelevaldajate hukkamise eest;
12. nõuab, et EL, USA, IMF, Maailmapank, EBRD ja EIB jätkaksid konkreetse pikaajalise finantsabipaketi ettevalmistamist, et aidata Ukrainal toime tulla oma halveneva finantsolukorraga ning anda majandusabi Ukrainale vajalike sügavate ja põhjalike majandusreformide käivitamiseks; kutsub Ukraina valitsust üles sellisteks reformideks valmistuma;
13. on seisukohal, et vajalike tingimuste täitmise korral tuleks Ukraina jaoks koostada lühiajaline toetuspakett ja pakkuda seda usaldusväärsele vahevalitsusele, et leevendada praeguseid makseraskusi;
14. on seisukohal, et ühe tähtsa abinõuna Ukraina kriisi lõpetamiseks tuleb tagasi pöörduda 2004. aasta põhiseaduse juurde, mille konstitutsioonikohus 2010. aastal Ukraina parlamendist mööda minnes ebaseaduslikult tühistas, samuti moodustada vahevalitsus ja korraldada lähiajal valimised;
15. nõuab ELi institutsioonide ja liikmesriikide laialdast avanemist Ukraina ühiskonna suhtes, eelkõige viisavabaduse kokkuleppe kiiret sõlmimist, tihedamat teaduskoostööd, laiemat noorte vahetust ja stipendiumide kättesaadavamaks muutmist;
16. leiab, et Ukraina noortelt võetavat viisalõivu tuleb järsult vähendada;
17. kutsub Venemaad üles mitte sekkuma Ukraina siseasjadesse ning mitte avaldama Ukrainale poliitilist, majanduslikku ja muud laadi survet, mis on vastuolus Helsingi lõppaktiga ja 1994. aasta Budapesti memorandumiga Ukraina julgeoleku kohta; on veendunud, et kui ei aidata kaasa vägivallatu lahenduse saavutamisele, kahjustab see rahu, dialoogi ja leppimise vaimu Sotši olümpiamängudel;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale,

liikmesriikidele, Ukraina presidendile, Ukraina valitsusele, Ülemraadale, Euronesti parlamentaarsele assambleele, Euroopa Nõukogu parlamentaarsele assambleele ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni parlamentaarsele assambleele.